

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101487

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУ "ОЮА" від 08.01.2024 р. №34-10

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пушкар Сергій Іванович

2. Serhii I. Pushkar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 37284 Право (081 Право)

Дата захисту: 21-12-2023

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3291

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.31.05

Тема дисертації:

1. Роль Вищої ради правосуддя у забезпеченні незалежності судової влади
2. The role of the High Council of Justice in ensuring the independence of the judiciary

Реферат:

1. Судова реформа 2016 року, в ході якої внесені суттєві зміни до Конституції України та інших нормативно-правових актів, стосувалась процедури здійснення судочинства, порядку обрання суддів, правового статусу судді, системи судоустрою, органів суддівського врядування та самоврядування тощо. Позитивно, що зазначена реформа здійснювалася з урахуванням сучасного європейського досвіду та залученням фахівців Ради Європи: переважна більшість їх рекомендацій, висловлених щодо судоустрійного законодавства України, була взята до уваги. Водночас нові виклики - зміни у суспільно-політичному житті, пандемія Covid 19, повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну, набуття Україною статусу країни кандидата в члени Європейського Союзу, обумовили продовження реформування судової влади, яке триває й на теперішній час. Одним із ключових досягнень судової реформи 2016 року є створення Вищої ради правосуддя, яка, на відміну від Вищої ради юстиції, отримала більш розширені та різнопланові повноваження, реалізація яких спрямована на забезпечення незалежності судової влади. Враховуючи той факт, що незалежність судової влади є однією з ключових умов для функціонування демократичної,

незалежної та правової держави, дослідження ролі Вищої ради правосуддя у забезпеченні незалежності судової влади є вкрай актуальним. Вища рада правосуддя є не єдиним органом судової гілки влади, на який покладено завдання щодо забезпечення незалежності судової влади, проте єдиним органом, повноваження якого щодо забезпечення незалежності суддів визначено на рівні Основного Закону. Вища рада правосуддя знаходиться у складному стані: у 2021 році було припинено розгляд дисциплінарних скарг, а 22 лютого 2022 року ВРП припинила свою роботу загалом. Війна в Україні також негативно вплинула на можливість поновлення діяльності ВРП. Розблокування роботи цього конституційного органу на початку 2023 року призвело до потреби вирішення як накопчених, так і нових проблем, у тому числі у сфері забезпечення ВРП незалежності судової влади. До прикладу, на сьогодні у Вищій раді правосуддя накопичилось близько 13 000 скарг на суддів, що потребують розгляду. Наведене підкреслює актуальність обраної теми та необхідність в її всебічному висвітленні. Аргументовано, що вітчизняна наукова література з питань суддівського врядування характеризується: 1) присвяченням переважної більшості досліджень Вищій раді юстиції, що виглядає логічним, адже остання проіснувала дев'ятнадцять років, а Вища рада правосуддя функціонує шість років; 2) фрагментарністю уваги до ролі ВРП у забезпеченні незалежності судової влади (переважна більшість досліджень присвячена її правовій природі, конституційно-правовому статусу, загальним засадам діяльності, дисциплінарним повноваженням щодо суддів тощо); 3) поодиноким характером досліджень міжнародних та європейських стандартів функціонування подібних до ВРП судових рад в сучасному світі. Встановлено, що незалежність судової влади як правове явище має внутрішній (на рівні свідомості конкретного представника судової влади) та зовнішній (на рівні державно-правової системи) аспекти. Внутрішня незалежність є обов'язком судді під час здійснення правосуддя, а зовнішня незалежність судової влади – це надання судді практичної можливості виконати вказаний обов'язок бути незалежним, що здійснюється за допомогою конституційно-правового механізму, який складається з системи гарантій, процедур, взаємодії органів влади.

2. The judicial reform of 2016, during which significant changes were made to the Constitution of Ukraine and other normative legal acts, related to the procedure for conducting judicial proceedings, the procedure for electing judges, the legal status of judges, the judicial system, bodies of judicial governance and self-governance, etc. It is positive that this reform was carried out taking into account modern European experience and the involvement of experts from the Council of Europe: the vast majority of their recommendations regarding the judicial legislation of Ukraine were taken into account. At the same time, new challenges - changes in social and political life, the Covid 19 pandemic, the full-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine, Ukraine's acquisition of the status of a candidate country for membership of the European Union, have led to the continuation of the reform of the judiciary, which is still ongoing. One of the key achievements of the judicial reform in 2016 is the creation of the High Council of Justice, which, unlike the Supreme Council of Justice, received more extensive and diverse powers the implementation of which is aimed at ensuring the independence of the judiciary. Considering the fact that the independence of the judiciary is one of the key conditions for the functioning of a democratic, independent and legal state, the study of the role of the High Council of Justice in ensuring the independence of the judiciary is extremely relevant. The High Council of Justice is not the only body of the judicial branch of government tasked with ensuring the independence of the judiciary, but the only body whose authority to ensure the independence of judges is defined at the level of the Basic Law. The High Council of Justice is in a difficult situation: in 2021, the consideration of disciplinary complaints was stopped, and on February 22, 2022, the High Council of Justice ceased its work altogether. The war in Ukraine also had a negative impact on the possibility of resuming the activities of the H CJ. Unblocking the work of this constitutional body at the beginning of 2023 led to the need to solve both accumulated and new problems, including in the field of ensuring the independence of the judiciary by H CJ. For example, as of today, the High Council of Justice has accumulated about 13,000 complaints against judges that need consideration. It is argued that domestic scientific literature on issues of judicial governance is characterized by: 1) devoting the vast majority of research to the Supreme Council of Justice, which seems logical, because the latter existed for nineteen years, and the High Council of Justice has been functioning for six years; 2) fragmented attention to the role of the High Council of Justice in ensuring the

independence of the judiciary (the vast majority of studies are devoted to its legal nature, constitutional and legal status, general principles of activity, disciplinary powers over judges, etc.); 3) the isolated nature of research on international and European standards of functioning of judicial councils similar to the HCJ in the modern world. It was established that the independence of the judiciary as a legal phenomenon has internal (at the level of consciousness of a specific representative of the judiciary) and external (at the level of the state legal system) aspects. Internal independence is the duty of a judge during the administration of justice, and external independence of the judiciary is the provision of a practical opportunity for a judge to fulfill the specified duty to be independent, which is carried out with the help of a constitutional and legal mechanism, which consists of a system of guarantees, procedures, interaction of bodies authorities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бакаянова Н. М., Пушкар С. І. Дискусійні питання щодо створення служби дисциплінарних інспекторів. Проблеми законності. 2023. Вип. 161. С. 57-74.
- Пушкар С. І. Забезпечення незалежності суддів як гарантія їх діяльності. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. Вип. 78. Ч. 2. 2023. С. 336-341.
- Пушкар С. І. До питання Щорічної доповіді Вищої ради правосуддя про стан забезпечення незалежності суддів в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 8. С. 472-475.
- Artemenko I., Bakaianova N., Pushkar S., Naumenko S., Kubaienko A. Institute for evaluating judges as an element of the state judicial system. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Vol. 23. Issue 5. Allied Business Academies, 2020. P. 1-6.
- Пушкар С.І. Новели та пропозиції законодавчого регулювання діяльності Вищої ради правосуддя. Актуальні проблеми судово-правової реформи : матеріали круглого столу, м. Одеса, 18 жовтня 2019 р. Одеса : Фенікс, 2019. С. 24-29.
- Пушкар С. І. Посилення законотворчої спроможності Вищої ради правосуддя та Верховного Суду – шлях до підвищення якості законотворчості. Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України): Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. С. 132-135.
- Пушкар С.І. Забезпечення сталої роботи Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії суддів України як мета судової реформи. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: V Міжнар. наук.-практи. конф. (м. Чернівці, 29 жовт. 2021 р.). Чернівці: 2021. С. 60-61.
- Пушкар С. І. Незалежність судді та судової влади як одна з основних цінностей сучасної демократичної держави. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів ХХІ століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 233-237.

- Пушкар С. І. Публічні заяви та звернення Вищої ради правосуддя у механізмі забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень: Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. Т. 2. С. 125-127.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U001842, 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бакаянова Нана Мезенівна

2. Nana M. Bakaianova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хотинська-Нор Оксана Зіновіївна

2. Oksana Z. Khotynska-Nor

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москвич Лідія Миколаївна

2. LIDIYA M. MOSKVIYCH

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Марина Олександрівна

2. Marina O. Kravchenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свида Олексій Георгійович

